TYGODNIK PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adressem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do xięgarni Grafe, w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Biurze informacyjném; w Wilnie w xięgarni Glucksberga, nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena *Roczna* w Rossyi z pocztą a w stolicy, z noszenłem do mieszkań, 50 r. ass. *Półroczna*, 25 r. ass. Bez poczty, dla odbierających w xięgarni Grafe *Roczna*, 45 rubli assygn. *Półroczna*, 25 rub. assyg. Dla Królestwa Polskiego *Roczna*, 53 rubli assygn. *Półroczna*, 28 rub. ass.

PIĄTEK, $\frac{2}{14}$ KWIETNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Petersburg, $\frac{1}{13}$ *Kwietnia.*

— Przez rozkaz dzienny CESARSKI z d. 25 Marca, Jenerał-porucznik *Reibnitz*, na własną prośbę dla słabości zdrowia otrzymuje uwolnienie od dowodzenia oddzielnym korpusem Straży Wewnętrznej, zachowując obowiązki. Członka Rady Wojennej a Jenerał-porucznik *Tryszatnyj* mianowany Dowodzącym tym korpusem, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków Inspektora odwodowej piechoty.

— Rektor i Professor wysłużony byłej Wileńskiej Medyczno-Chirurgicznej Akademii i Prezydent byłego tymczasowego Komitetu do ukończenia spraw tej Akademii Radzca Stanu *Mianowski*, w nagrodę odznaczonej gorliwością służby i niezmordowanych prac na tych urzędach, poświadczonych przez Zwierzchność, najłaskawiej mianowany, na zdanie Komitetu Ministrów, Rzeczywistym Radzcą Stanu.

— Najłaskawiej mianowani zostali Radzcami Stanu Radzcy Kollegialni: Kamerjunker, Vice-dyrektor 2 Departamentu Dóbr Państwa *Różycki* i urzędnik przy Kontrolerze Państwa *Astafiew*.

— Sekretarz Stanu do przyjmowania prośb na MONARSZE imię zanoszonych Rzeczywisty Radzca Stanu xiążę *Golicyn* 16 Marca najłaskawiej mianowany Radzcą Tajnym, z zachowaniem stopnia Sekretarza Stanu i dotychczasowych obowiązków.

— Starszy Pomocnik starszego urzędnika II Oddziału przybocznej J. C. MOŚCI Kancellaryi Radzca Kollegialny Leonard *Ordyński* najłaskawiej podniesiony został do rangi Radzy Stanu.

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

1) *25 Lutego.* O prawach unter-oficerów otrzymujących srebrne temblaki. (Oni z razu za przestępstwa nie ulegają karze cielesnej, lecz tracą ten znak i połączone z nim przywileje i to jedynie na mocy sądowych wyroków i za wiedzą N. CESARZA).

2) *2 Marca.* Z ogłoszeniem roskazu N. CESARZA o dodatkowej opłacie na sól i strawne dla trzymanych w więzieniu wojskowych niższego stopnia.

3) *tegoż d.* Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. CESARZA postanowienia Komitetu Ministrów o dobywaniu złota na gruntach nadawanych w Syberyi.

— 31 Marca, o 5 po południu, przybył do Petersburga P. Jenerał-Feldmarszałek Xiążę Warszawski hrabia *Paskiewicz-Erywański.*

— Sprawujący interesa Francyi w Petersburgu ogłosił do znajdujących się tu francuzów wezwanie w imieniu nieszczęśliwych mieszkańców Gwadelupy. Składki przyjmują się w domu handlowym PP. Riva i K.

— Gazeta handlowa ogłasza co następuje: «Z powodu niespodzianego zgonu barona Ludwika Stieglitza, założyciela handlowego Domu w Petersburgu pod firmą Stieglitz i K. syn jego, baron Alexander Stieglitz, okolnikiem z d. 15 Marca oznajmił, że bierze na siebie kierunek wszystkich Domu handlowego interesów po ojcu swoim i będzie je prowadził na tych samych zasadach, jakiemi dom ten był dotąd rządzony.

— Donoszą z Rewla: Ostry wiatr północnowschodni ze śniegiem, który był powstał wieczorem 15 Marca, tejże nocy przeszedł w prawdziwy śnieżny huragan i trwał aż do wieczora 18 t. m. Ta burza podnosiła i skupiała śnieg

z taką gwałtownością, że podczas jej trwania nikt nieśmiał wychodzić z domu. Niektóre ulice były zawalone śniegiem do takiego stopnia, że z trudnością można było przejść po nich pieszo, koniom zaś było to niepodobna; wielkie massy śniegu były zgromadzone na dziedzińcach i dachach domów, bramy miasta, rzec można, zamurowane, przejścia prawie żadnego nie było. Wsi okoliczne więcej jeszcze ucierpiały. Wielu wieśniaków zmuszeni byli przebierać się przez dachy swoich domów po wodę i dla dania żywności zwierzętom domowym. Niepodobna było podczas burzy myślić o uprzątnieniu ulic od śniegu; 19 śnieg ustał, niebo się wyjaśniło i można już było zająć się tą robotą, ale 20, podczas jasnej pogody powstał mocny wiatr zachodni i północno zachodni, który znowu zmieszał kupy śniegu. W czasie burzy zimno dochodziło do 9 stopni niżej zera; 20 o południu termometr pokazywał tylko już ½ stopnia zimna. Łatwo domyślić się że przez te dni cztery stan dróg nie pozwolił dowozu żadnych zapasów żywności; z tej samej przyczyny niewiemy jeszcze z pewnością o szkodach zrządzonych w dalszych okolicach.»

— Podług gazety Odeskiej kometa zajmująca w tej chwili uwagę powszechną widzialna jest w Odessie od ostatnich dni Lutego. Zjawia się ona w krótce po zachodzie słońca na zachodniej stronie nieba i ogon jej, jak i w obserwacyach po innych punktach Europy czynionych, rozciąga się w długość od granic horyzontu, aż do gwiazdy Syriusza w konstellacyi Oriona, przechodząc nieco po pod gwiazdą Rigel tejże konstellacyi i tym sposobem wymierza do 40 stopni. Ciało jej czyli głowa, dotąd w Odessie, gołém okiem przynajmniej nie było widziane, zkąd domyślają się że jeszcze na tutejszy widnokrąg nie wschodziło.»

W tejże gazecie ogłoszony został list astronoma Czarnomorskiej floty i portów, z Nikołajowa, z dnia 12 Marca, następującej treści: «Długością ogona kometa przechodzi wszystkie w bieżącym wieku znane komety lubo w świetności ustępuje sławnej komecie 1811 roku. Jądro jej, przy tak długim ogonie słabego jest światła i położenie jego takie że ogon widziany był od trzech tygodni kiedy jądro nikło jeszcze w promieniach słońca. Ztąd oznaczenie miejsca jego mogło rozpocząć się od bardzo niedawna. 5 Marca spostrzegłem je poraz pierwszy, długość ogona była wtenczas 47 stopni, to jest więcej niż na 8 część całego firmamentu, szerokość 1½ stopnia. Jądro znajduje się teraz w konstellacyi Erydan, gdzie pozostanie jeszcze przeszło tydzień, gdy tymczasem ogon dochodzi do konstellacyi Jednorożca. Jądro w ciągu doby pasuwa się o 1 stopień 44 minuty ku Wschodowi i 17 minut ku północy z czego wypada że kometa nie prędko jeszcze u nas zniknie. Zresztą czas rozpoczęcia porządnych obserwacyj tak jest nie dawny, że niemożna było jeszcze oznaczyć jej orbity (*).

(*) Kometa w Petersburgu dotąd niebyła widzianą; za to w nocy 24 — 25 Marca mieliśmy na tutejszym widnokręgu przepyszną Zorzę północną. *(Wyd.)*

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austrya. *Wiedeń 30 Marca.* Ostatnie beulletyny lekarskie donoszą że od kilku już dni J. K. W. Arcyxiążę Franciszek Karol wolny jest od gorączki i że inne symptomata chorobne znacznie się zmniejszyły.

Londyn 31 Marca. Parlament Cesarski. Izba Lordów. Na posiedzeniu 24 Marca lord Brougham wstaje i mówi: «Ukończyłem już prawie redakcyą billu, który mam zamiar poddać pod waszę uwagę, mającego na celu skuteczniejsze powściągnienie handlu murzynów i zaradzenie niedostatkóm które już wytknąłem tak na przeszłej jak i na obecnej sessyi. Postaram się nie opuścić w moim billu żadnego zagadnienia, w którém może powstać wątpliwość. Mam prawo spodziewać się że Rząd wniosek mój wesprze.

Lord Campbell zapowiada wniesienie billu mającego wprowadzić sprostowania w formie redagowania aktów na przejścia własności ziemskich z rąk do rąk.

Bill ten odczytany zostaje poraz pierwszy. Izba się odracza.

Izba Niższa. Na posiedzeniu 24 Sir J. Graham, Sekretarz Stanu (Minister) Spraw Wewnętrznych z powodu odczytania wniesionego przez niego billu o pracy dzieci po fabrykach, oświadcza, że artykuły tyczące się godzin pracy będą przełożone izbie niezwłocznie, a te które się odnoszą do instrukcyi dzieci, dopiero aż po świętach. Po tém oświadczeniu zawiązała się między kilku członkami a ministrem rozmowa w celu wyjaśnienia czy Rząd zamierza powierzyć nadzor nad uczeniem dzieci jednym tylko duchownym angielskiego kościoła. Sir J. Graham odpowiedział ze sprawiedliwość wymaga izby i dyssydenci byli do tego dopuszczeni. Po długich rozprawach bill odczytany został poraz drugi bez głosowania.

W końcu posiedzenia izba nakazała złożenie papierów w przedmiocie stosunków z Neapolem, lecz traktat podpisany w roku 1840 przez P. Mac Gregor nie będzie złożony, jako przez Rząd nieratyfikowany. Na posiedzeniu 30 Marca odrzucony został 104 głosami przeciw 17 wniosek P. Elphinstone o uchyleniu przysięgi w ogólności.

— *Portsmouth Journal* zaprzecza najmocniej wieści o nieporozumieniach zaszłych jakoby w Chinach między admirałem sir W. Parker i kontr-admirałem sir T. Cochrane; są oni w stosunkach najprzyjaźniejszych i sir Cochrane posłany jest tam nie na zmienienie sira Parker, ale jako jego podwładny.

— Gazeta *Portafoglio Moltese* z d. 13 Marca zawiera rozkaz Królowy Angielskiej, którym Rządzcy Malty i Gibraltaru są upoważnieni do zabronienia pobytu na wyspie niepoddanym angielskim, do ich zatrzymywania w więzieniu i wysyłania z wyspy. Mniemają że celem tego urządzenia jest pozbycie się emigrantów politycznych których wydania dopominają się rozmaite rządy włoskie.

— Wybor właściciela sławnej gazety *Times* P. Walter, na członka izby Niższej, został unieważniony pod pozorem przekupstwa, co jest nader pomyślnym wypadkiem dla ministrów, którzy w tym pełnym wpływu na opiniją publiczną członku obawiali się groźnego przeciwnika w rozprawach o prawie ubogich.

— 25 Marca odbył się uroczysty obrzęd odkrycia Tunnelu pod Tamizą dla pieszków. Na tym obrzędzie miał przewodniczyć Xiążę Wellington, ale się wymówił z powodu swoich zatrudnień.

— *Globe* twierdzi że Bank wykupił wszystkie pieniądze przywiezione jako kontrybucyą z Chin, zapobiegając iżby taka massa niesprawiła wstrząśnienia w interesach giełdowych i wpadłszy w ręce spekulantów nie była wywieziona za granicę.

— Umarł w swoim zamku Eridge w hrabstwie Sussex lord Anglii hrabia Abergavenny, mając lat 88.

— Umarł też w wieku lat 72 sławny poeta Southey.

— Wyliczają kilkanaście miejsc w których ostatnimi czasy dało się czuć znaczne trzęsienie ziemi, przypominają sobie z tego powodu że w czasie sławnego trzęsienia ziemi w Lizbonie tenże fenomen był doświadczony w Anglii i to daje powod do domysłów azali i niniejsze niejest w związku z trzęsieniem ziemi które w Indyach Zachodnich tak okropne zrządziło szkody.

Paryż 30 Marca. Gazeta półurzędowa Journal de Paris zaprzecza pogłosce o przypadku xcia de Nemours, o którym donieśliśmy w przeszłym numerze.

— Niespodziane przybycie do Paryża P. Bruat mianowanego Rządzcą wysp Markizy dało powod do wieści, jakoby Rząd zaniechał zajęcia tych wysp równie jak i wysp Otahiti.

— Przedwczora izba deputowanych ostatecznie przyjęła rachunki z budżetu 1840 roku.

— Umarł najstarszy z dyplomatów francuzkich P. de Gaussens, mając przeszło 96 lat wieku. Był on posłem francuzkim przy Frederyku-Wielkim, i Gustawie III. Była to żyjąca kronika wszystkich ważniejszych wypadków zeszłej epoki i wszystkich najciekawszych anegdot dyplomatycznych. Do samego zgonu zachował przyjemną wesołość i zupełną przytomność.

Hiszpanija. Sądzą że po otwarciu kortezów Ministerstwo obecne nie utrzyma się ani przez jeden tydzień, i już mówią o składzie nowego Gabinetu; zkąd inąd roschodzi się pogłoska, że Regent ma zamiar rozpuszczenia kortezów w przypadku gdyby Gabinet niemiał w nich większości.

— Gazeta *Pabellon Español* pozwany został do sądu za artykuł zawierający najgrubsze przeciw Regentowi obelgi. Przysięgli wydali wyrok uniewinnienia większością 11 głosów przeciw 1. Wypadek ten sprawił wielkie wrażenie.

Konstantynopol. Sarim effendi oznajmił urzędowie reprezentantom Mocarstw, że okręg Dżebail oddany został pod zarząd kajmakana z maronitów, że wydano rozkazy o odwołanie z Beyrouth Albańczyków i że przeto Porta wypełniła wszystkie żądania Mocarstw Europejskich. Reprezentanci oświadczyli że są zadowoleni.

Wiedeń. Ma się tu na Dunaju budować most wiszący który przejdzie wszystkie znane tego rodzaju w Europie mosty. Będzie on długi 230 sążni i zawieszony na dwóch słupach, utkwionych w samej rzece. Prócz głównego mostu dla pojazdów będzie pod nim urządzony drugi, dla karawan drogi żelazuej; z obustron będą galerye dla pieszków. Koszta wyrachowane tylko na $3\frac{1}{2}$ miljonów florenów. Prace około dróg żelaznych do Pragi i Graetz posuwane są z największym pośpiechem.

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

Wiedeń 1 Kwietnia. Oto jest ostatni biulletyn o zdrowiu J. C. W. Arcyxięcia:

31 Marca o 9 wieczor.

«Gdy wszystkie symptomata gorączki ustały od dni kilku, cierpienia żołądkowe również, i gdy J. C. K. W. Arcyxiążę Franciszek Karol wstał wczora z pościeli i czuł się zupełnie dobrze, możemy ogłosić W. Chorego za zostającego w stanie przychodzenia do zdrowia i na przyszłość biulletyny nie będą wydawane.

Baron von Türkheim.
Doktor Zangerl.

Paryż 1 Kwietnia. Slub J. K. W. Xiężniczki Klementyny naznaczony został na 20 Kwietnia i odbędzie się bez wielkiej wystawy w zamku Fontainebleau. — Wczora projekt prawa o przywilejach wyłącznych na wynalazki przyjęty został w izbie Parów 93 głosami przeciw 14.—Izba Deputowanych przyjęła 173 głosami przeciw 82 projekt prawa o kredytach nadzwyczajnych z lat 1842 i 1843.— Piszą z Algeru że wielkorządzca jenerał Bugeaud odebrał najpomyślniejsze nowiny z wyprawy dowodzonej przez J. K. M. Xięciu d'Aumale.—Sprzedaż galezyi obrazów i innych osobliwości zmarłego bankiera hiszpańskiego Aguado daleko nie odpowiedziała oczekiwaniom jego spodkobierców, którzy ją cenili na 3,000,000 franków. Sprzedaż przyniosła tylko 412,000 fr. Posąg Magdaleny, dłota Canovy, nabyty został w dniu wczorajszym przez margrabię Ferrari, xięcia Galliera, za 59,500 fr. i wywieziony będzie do Włoch.

Hiszpanija. Dotąd po 23 Marca wiadomych wyborów deputowanych jest 197, z tych 99 stronnictwa ministeryalnego a 98 oppozycyi. 44 zostaje jeszcze do wybrania.— Wyrokiem z d. 22 b. m. P. Gomez Becarra mianowany został Prezydentem a PP. Landero, Corchado i Ferrer, vice-prezydentami Senatu.

Berlin 5 Kwietnia. Król Jmć raczył mianować kawalerem orderu Zasługi Cywilnej sławnego Spontini, Dyrektora Jeneralnego swojej muzyki.

Hanower. Gazeta Hanowerska donosi, że 29 Marca ogłoszone zostały zaręczyny Xiążęca Jmci Eugeniusza Erdmanna Wurtemberg, (syna J. K. W. Xięcia Eugeniusza, jene-

rała piechoty służby Rossyiskiej) z Xiężniczką Matyldą, starszą córką panującego Xięcia Schaumbourg Lippe, w Buckebourg, stolicy tego Xięztwa.

Stockholm. Po wielu miejscach w prowincyach północnych dało się czuć trzęsienie ziemi i jednoczasowie widziane były meteory.

Rzym 19 Marca. Umarł tu wczora z apoplexyi Xiążę Manchester, zamieszkały w tutejszej stolicy.

Florencya. Pani de Villeneuve, siostra Królowy Szwecyi i Królowy Julii, małżonki Józefa Bonaparte, umarła tu 18 Marca.

Alexandrya 1 Marca. J. K. W. Xiążę Albert Pruski przybył tu 25 Lutego z Neapolu. Xiążę podróżuje pod nazwiskiem hrabi Ravensberg, w ścisłem incognito, mając tylko zsobą majora sztabu barona Eler i adjutanta porucznika Reclam. Wysoki podróżny ma się udać w górę po Nilu aż do Assouan i wczora odjechał już do Kairu ze swym orszakiem, w towarzystwie konsula jener. Prusskiego.

Ateny 12 Marca. Zawarty został traktat handlowy między Grecyą i Belgią.

Wiadomości o nowej komecie przybyłe z ostatnią pocztą z różnych punktów Europy, są w pewnym względzie (co do jej położenia i długości ogona) zgodne, w innych, jakoto co do szybkości biegu, postępnego lub wstecznego ruchu, sprzeczne między sobą. W jednem dziele ogłoszonem w Anglii przez astronoma Forster, przepowiedziane było zjawienie się komety w końcu tej zimy.

(Journ. de S. P. Psz. Poln.)

UWIADOMIENIE.

O KIJOWSKIM ZAKŁADZIE SZTUCZNYCH WÓD MINERALNYCH.

«Ośm lat upływa, odkąd w Kijowie istnieje zakład sztucznych wód mineralnych, osnowany na akcyach stowarzyszenia. Zakład ten, będąc rządzony osobnym Komitetem, złożonym z PP. akcyonistów pod prezydencyą P. Kijowskiego wojennego, Podolskiego i Wołyńskiego Jenerał-Gubernatora, obok wybornego swego urządzenia, w zupełności odpowiada myśli troskliwej zwierzchności w ustanowieniu go dla publicznego pożytku, szczególniej pod względem fizycznym. Łącząc w sobie wszystkie celniejsze Europejskie źrodła przy pomyślnym wpływie stale umiarkowanego klimatu, przy wybornem położeniu miejsca, i przy wszelkich innych korzyściach i wygodach dla chorych, bardzo wielu z nich przyniosł doznaną pomoc, wielu cierpiącym zastarzałe i uparte choroby znaczną ulgę a innym, dotkniętym niewyleczonemi niemocami, dał przynajmniej tę ostatnią pociechę, jaka się nabywa znacznym kosztem za granicą. Umieszczający się poniżej wykaz skuteczności leczenia sztucznemi wodami może każdego bezstronnego przekonać o niewątpliwej pożyteczności tego dobroczynnego zakładu.

	Było chorych.	Z ich liczby: Wyzdrowiało.	Otrzymało polepszenie.	Pozostało w dawnym stanie.
W ciągu lata 1835	56	10	46	«
— — — 1836	121	47	74	«
— — — 1837	59	47	29	«
— — — 1838	75	46	29	«
— — — 1839	41	19	22	«
— — — 1840	69	39	18	12
— — — 1841	73	51	18	4
— — — 1842	45	24	13	8
Ogół	539	266	249	24

W roku bieżącym zakład rozpocznie swoje działania, jeżeli stan powietrza nie przeszkodzi, od 1 Maja — i będzie otwarty do 15 Września i dalej, według pory roku.

(**Udzielono urzędowie dla trzykrotnego ogłoszenia**).

KURS WEXLOWY, PIENIĘŻNY I AKCYOWY.

Petersburg, 30 Marca.

Za rubel srebrny:

Na Londyn	na 3 m.	$37\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$ pens.
— Amsterdam	— — —	190 cens.
— Hamburg	— — —	$33\frac{7}{8}$, 34 szel.
— Paryż	— — —	$397\frac{1}{2}$, $398\frac{1}{2}$ cent.

AKCYE.

	Przedano po Rubli srebr.
1 Tow. zabesp. od ognia.	457.
2 — — — —	$72\frac{1}{2}$.
— — Komp. Amerykansk	223.
— — Żeglugi parowej	100.
— — Wód mineralnych	—
— — Oświecenia gazem	$64\frac{1}{2}$.
— — Przędzenia bawełny	187.
— — Zeglugi parowej Baltyckiej	25.
— — Drogi żlaznej Carskosielskiej	$47\frac{1}{2}$.
— — Fabryki sukien. Narwskiej	—
— — — Carewskiej perkalów	$141\frac{1}{2}$.
— — Zakładania rzeczy i przedmiotów wielkiej objętości	$76\frac{1}{2}$.
Zabezpieczenia życia	$50\frac{1}{2}$.

Печатать позволяется: С.-Петербургъ. Апрѣля 1-го 1843. *П. Гаевскій.*

W DRUKARNI WOJENNEJ.